

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

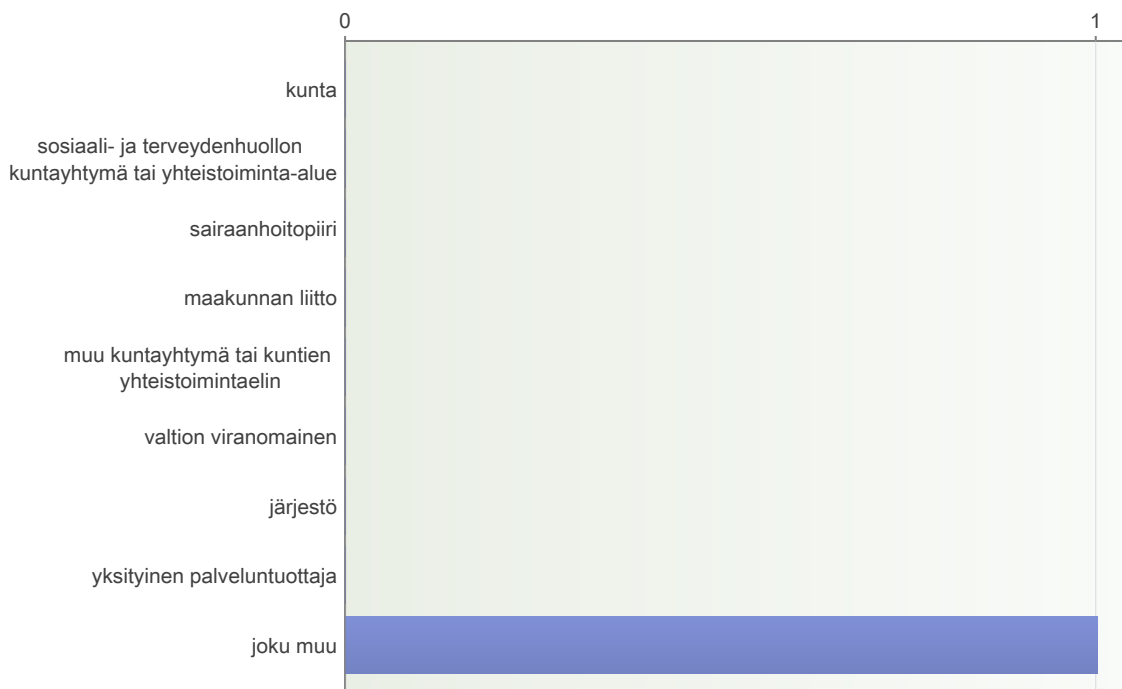
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos	Tarmo Valkonen	tarmo.valkonen@etla.fi 0503296014		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

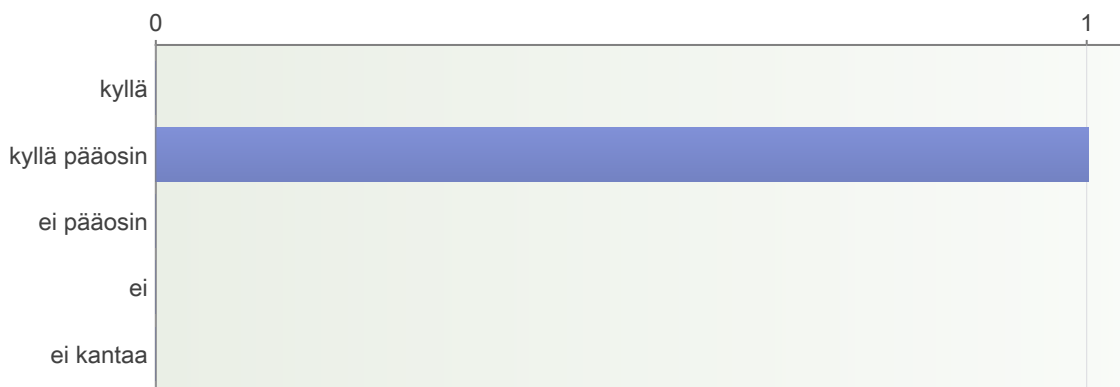

Avoimet vastaukset: joku muu

- tutkimuslaitos

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

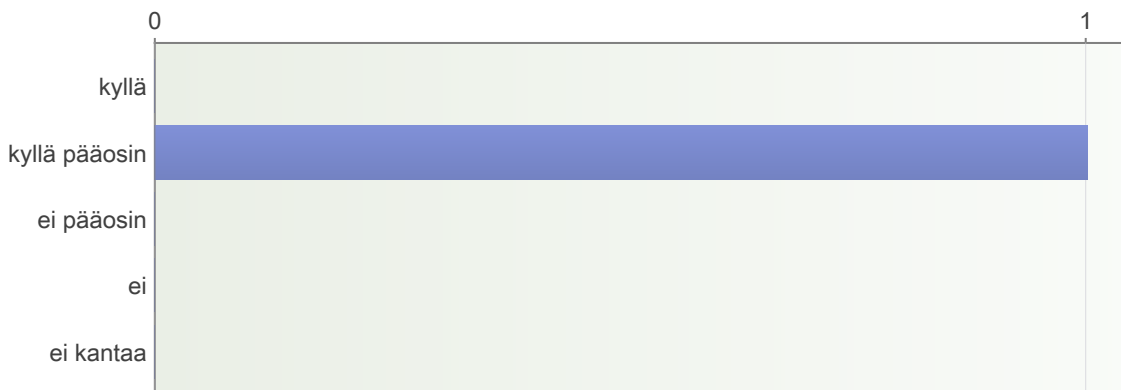
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen saatavuus paranee ainakin niillä, jotka eivät ole nyt työterveyshuollon sairaanhoidon piirissä ja harvaan asutuilla alueilla. Maakuntien tulevat päätökset vaikuttavat merkittävästi siihen miten alueellisten terveys- ja hyvinvointierojen käy. Sosioekonomiset aluekertoimet tuottajien rahoituksessa vähentäisivät saatavuuseroja.
- Uudistus vähentänee jonkin verran terveyseroja. Sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuudella on tutkimusten mukaan melko vähän vaikutusta terveyserojen syntyyn Suomen kaltaisissa maissa.
- On tarkoituksenmukaista asettaa aikaraja, esimerkiksi 2025, jonka jälkeen Kela ei enää korvaa sairaanhoitopalveluja työterveyshuollossa. Myös erillinen opiskelijoiden sairaanhoito voidaan lakkauttaa, kun sote-keskukset toimivat täydessä laajuudessaan. Näistä muutoksista aiheutuvaan suureen tarpeiden ja resurssien siirtymään tulisi varautua etukäteen.
- Tuottajien palkitsemisjärjestelmän pitäisi pyrkiä siihen että, kaikki asiakkaat ovat odotusarvoisesti yhtä haluttuja listalle. Esimerkiksi työterveydenhuollon sairaanhoitopalvelujen saatavuus voisi olla yksi kapitaatiomaksukriteereistä. Aineistojen parantuessa vähitellen palkitsemisjärjestelmää on tarkistettava vuosittain.
- Monissa asioissa on löydettävä tasapaino ehdotusten hyvien ja huonojen puolien välillä:
 - o Vaaditun palveluvalikoiman laajentaminen nostaa alalle tulon kynnystä ja saattaa sitä kautta vähentää kilpailua ja saatavuutta. Toisaalta se parantaa integraatiota.
 - o Passiivisten asiakkaiden pitäminen uudistuksen alkaessa kahden vuoden ajan maakunnan sote-keskusten listoilla lisää markkinoiden kokoon liittyvä epävarmuutta, sekä viivästyttää yritysten tuloa markkinoille ja toimivan kilpailun syntymistä. Toisaalta se antaa aikaa maakuntien sote-keskuksille varautua kilpailuun ja ehkäisee kermankuorintaa.
- Aiempi ehdotus, jossa sote-keskukset ilmoittavat etukäteen asiakkaiden maksimimäärän ja päivittäin vapaana olevien paikkojen määrän on parempi kuin uuden ehdotuksen pakko ottaa asiakas sote-keskuksen listalle kapasiteettitilanteesta riippumatta. Pakko on kohtuuton ja lisää toimintaan liittyviä riskejä kaikilla sote-keskuksilla. Asiakassetelillä ja henkilökohtaisella budjetilla rahoitettujen palvelujen hyväksytyille tuottajalle on asetettava sama velvoite ilmoittaa kapasiteettitilanne ja ottaa asiakas aina vastaan, kun tilaa on.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

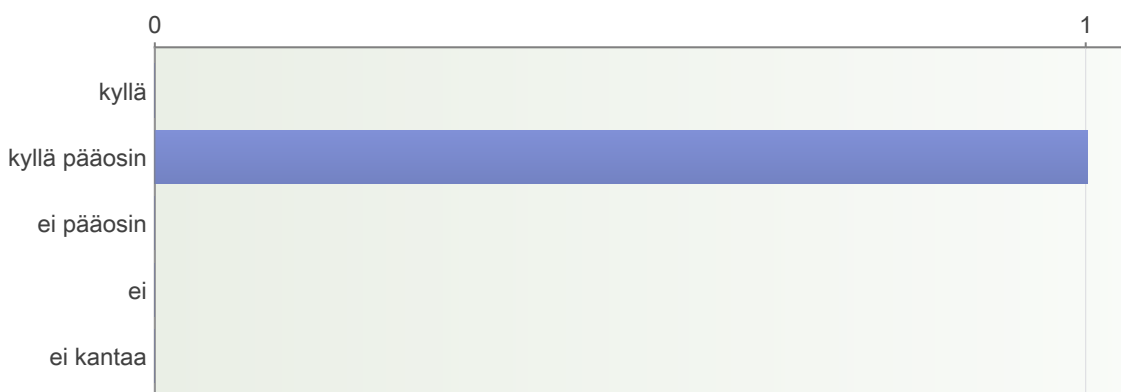
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskuksen sekä asiakaseteleillä ja henkilökohtaisella budjetilla rahoitetun palvelun tuottajan informoitu valinta edellyttää standardoitua selkeästi muotoiltua vertailutietoa saatavuudesta ja laadusta, tiedon helppoa saatavuutta ja tukea valinnan tekemisessä, jos tietoa on vaikea ymmärtää. Laatu on mitattava lähinnä terveydenhuollon näkökulmasta.
- Tietoa alkaa kertyä väistämättä vasta vähitellen kokemusten myötä, jolloin on hyväksyttävä se, että markkinat toimivat hyvin vasta useita vuosia valinnan käynnistymisen jälkeen. Riittävät tuottajaa koskevat laatuvaatimukset vähentävät riskiä ”väärin” valintojen aiheuttamista ongelmista.

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

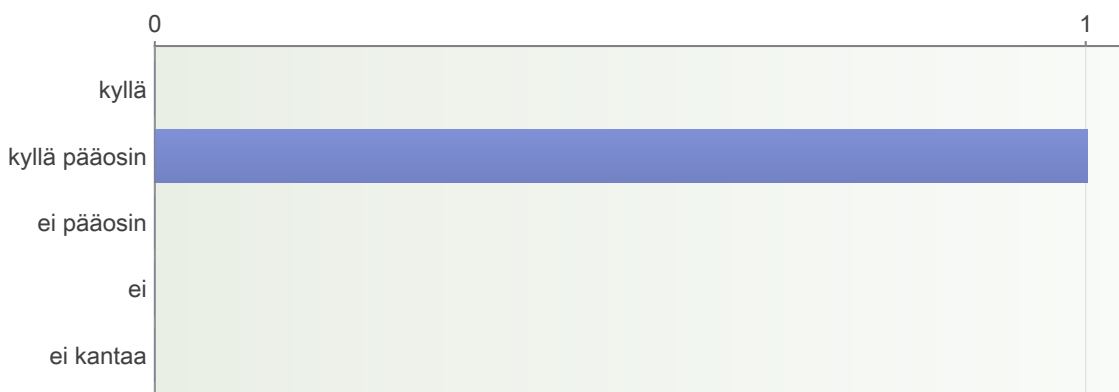
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Standardoitua julkista vertailutietoa on oltava paitsi sote-keskusten, asiakasetelituottajien ja henkilökohtaisen budjetin palvelutuottajan laadusta ja saatavuudesta, niin myös maakunnan liikelaitoksen muista yksiköistä.
- Jonkin verran saattaa syntyä epäselvyyttä siitä, mitkä palvelut kuuluvat sote-keskuksille ja mitkä erikoissairaanhoidon.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

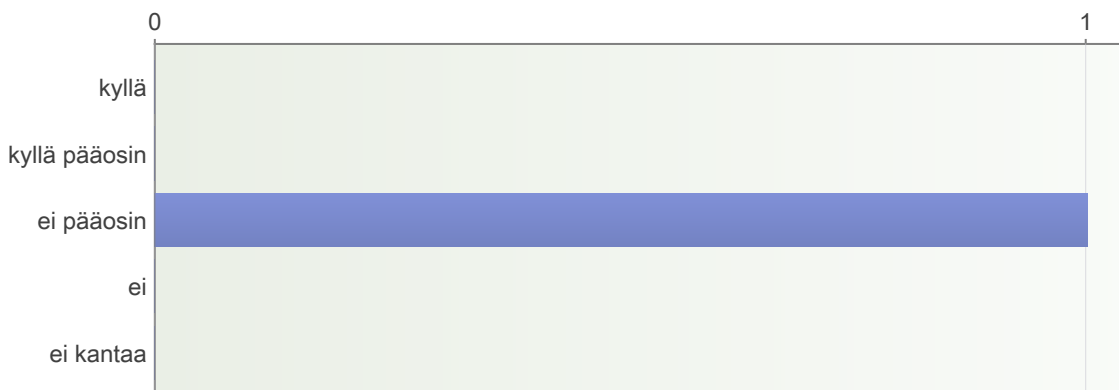
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta määrittää mitä palvelutarpeen laaja-alaisuus tarkoittaa ja on veloitettu tunnistamaan näitä palveluja tarvitsevat. Myös palvelujen yhteensovittaminen ja palvelusuunnitelman olemassaolo ovat maakunnan vastuulla. Suunnitelma sitoo periaatteessa muita tuottajia, mutta sillä ei ole asiakkaan näkökulmasta oikeudellista asemaa.
- Maakunnan liikelaitoksessa pitäisi olla nimetty henkilö, joka vastaa laajan palvelutarpeen asiakkaan palvelujen koordinoinnista (case manager). Asiakasohjaus tässä ryhmässä on haastava tehtävä.
- Sote-keskuksilla on kapitaatiomaksuun perustuva kannuste ohjata näitä asiakkaita maakunnan palveluihin. Maakunta voi ehkäistä tätä kannusterahoituksella ja täsmentämällä sote-keskuksen palveluvalikoimaa.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

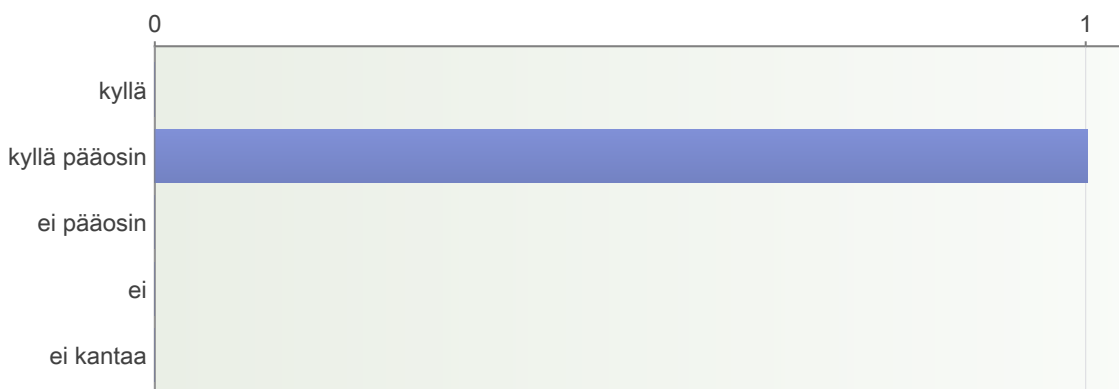
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Integraatiota parantavat yhteiset tietovarannot ja maakunnan integraatiovastuu. Lisäksi on kapitaatorahoituksella toimivien sote-keskusten edun mukaista, että integraatio toimii ja vähentää käyntimääriä. Ongelmallisempaa on saada asiakasseteli- ja henkilökohtaisen budjetin tuottajat sitoutettua palvelukokonaisuuksiin.
- Integraatio toimii heikoiten niissä palveluketjun osissa, joissa sen osapuolet ovat kilpailijoita.
- Vaikka laki ei turvaisi palveluketjujen täyttä integraatiota, se voi silti olla parannus nykytilanteeseen ainakin niissä maakunnissa, joissa siihen ei ole ennestään panostettu.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

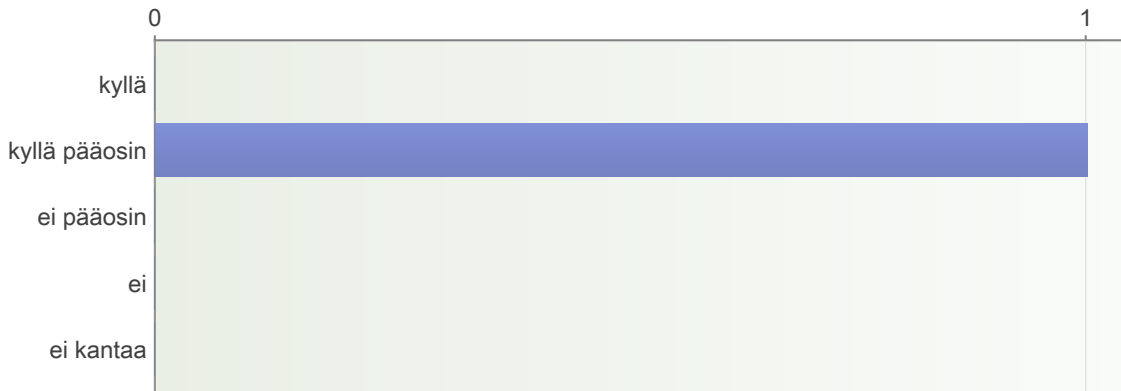

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

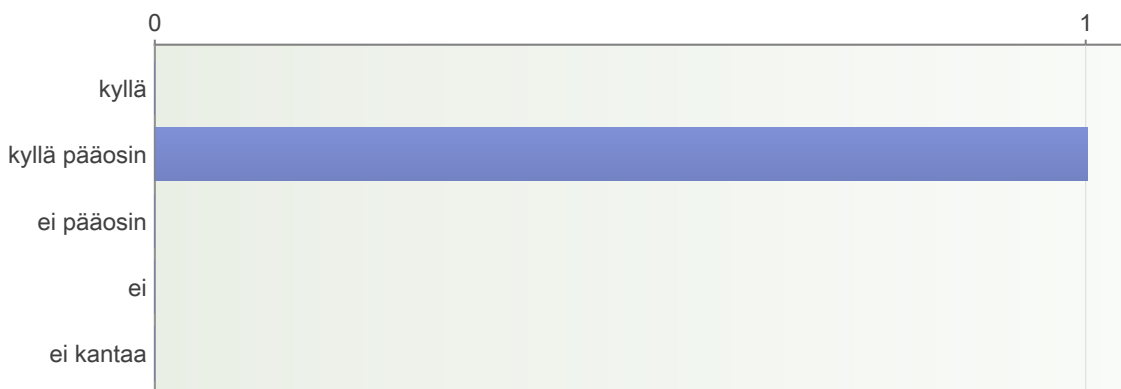
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laki kannustaisi valinnanvapauden ja kilpailun kautta synnyttämään ja omaksumaan innovaatioita enemmän kuin nykyinen tilanne. Kilpailun luonteeseen tosin kuuluu, että innovaatioita pyritään suojaamaan kilpailijoilta, mikä rajoittaa niiden leviämistä. Tuottajien palkitsemiskriteereillä olisi pidettävä huolta siitä, että kannusteet innovointiin ovat olemassa myös ennaltaehkäisyssä.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

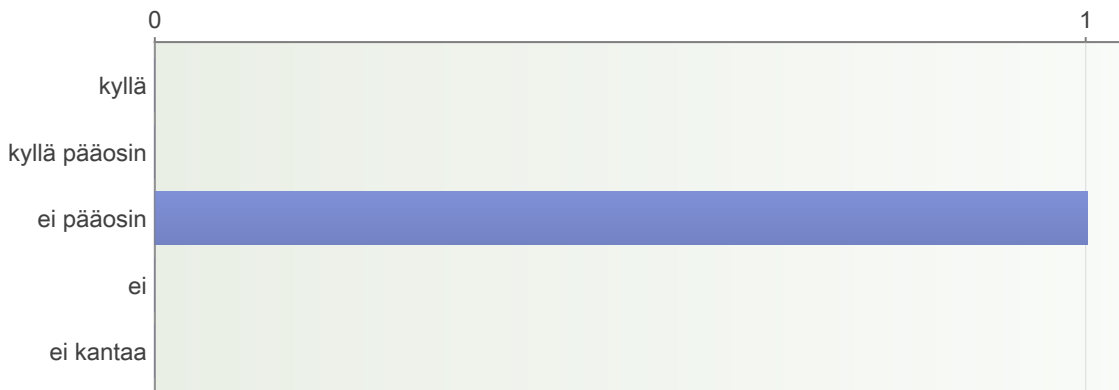
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On todennäköistä, että kustannukset kasvavat uudistuksen alkuvuosina verrattuna tilanteeseen, jossa sitä ei olisi tehty. Osittain kyse on investointiluonteisista menoista, osin päällekkäisestä kapasiteetista kilpailun käynnistymisvaiheessa. Kilpailun toimivuus ja poliittinen tahto noudattaa tiukkoja menosääntöjä ratkaisevat säästöjen onnistumisen pitkällä aikavälillä. Kustannusten nousu ei sinänsä ole ongelma, jos se hyväksytään poliittisesti, ja vastineeksi palvelujen saatavuus ja laatu paranevat merkittävästi.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Julkisesti rahoitettujen palvelujen täysin yhdenvertainen saatavuus eri sosioekonomisissa ryhmissä tai alueellisesti kaikissa olosuhteissa vaatisi joko nykyistä merkittävästi suuremmat kustannukset, tai palvelutason heikentämisen niiden osalta, joilla saatavuus on nyt hyvä. Maakuntien vastuulla on, että yhdenvertaisuutta pyritään parantamaan. Jos kilpailua ei saada toimimaan, yhdenvertaisen saatavuuden kustannukset nousevat.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta päättää erikoisalojen konsultaatioiden ja avovastaanottopalvelujen vähimmäislaajuudesta sote-keskuksissa. Mahdollisuus näihin palveluihin parantaa horisontaalista integraatiota. Kapitaatorahoituksen vuoksi on todennäköistä, ettei näitä palveluja tulla tarjoamaan juurikaan yli minimin.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

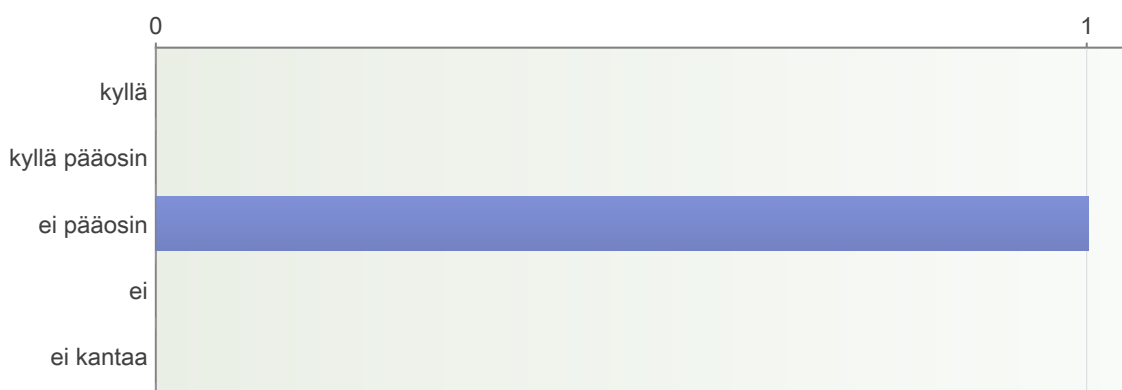
Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

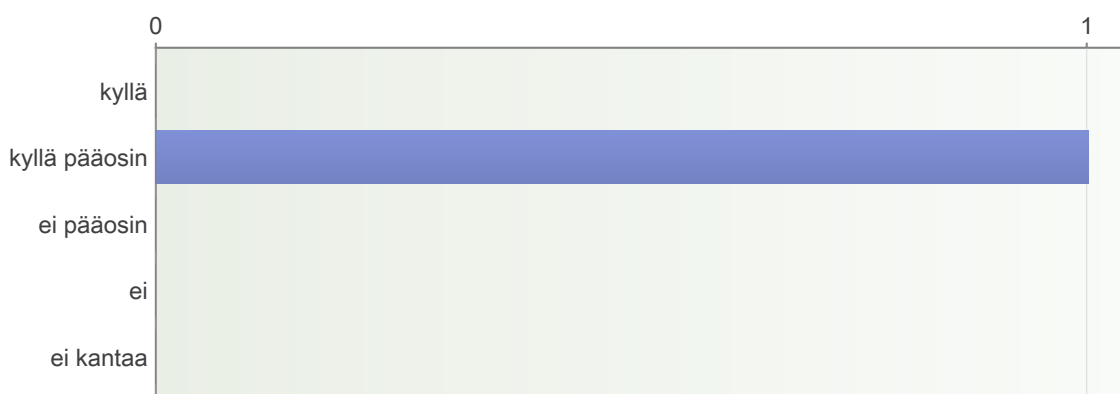
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Päällekkäisyyttä jää väistämättä jonkin verran. Kaikkia tehtäviä ei voi kirjata lakiin riittävällä tarkkuudella, mutta maakunnan tulee ilmoittaa täsmennykset hyvissä ajoin etukäteen ja ottaa ne mukaan palveluntuottajan kanssa tehtyihin sopimuksiin. Tämän listan julkistaminen auttaisi myös asiakkaita ottamaan yhteyttä oikeaan paikkaan.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

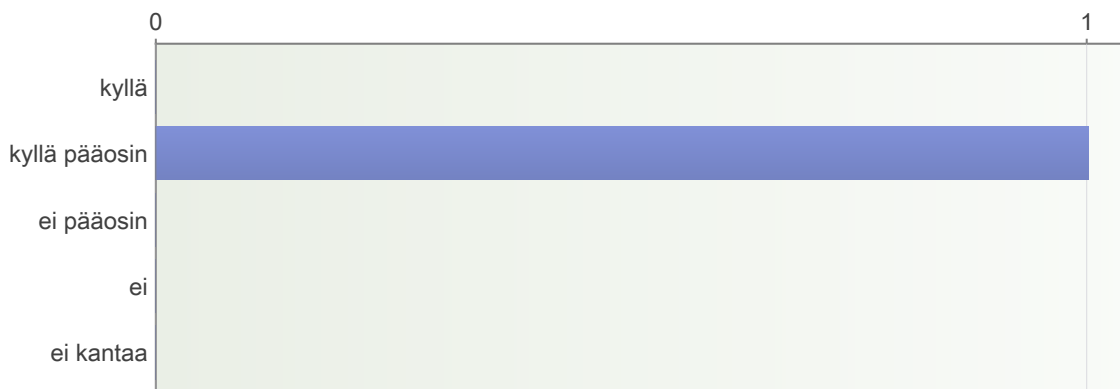

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

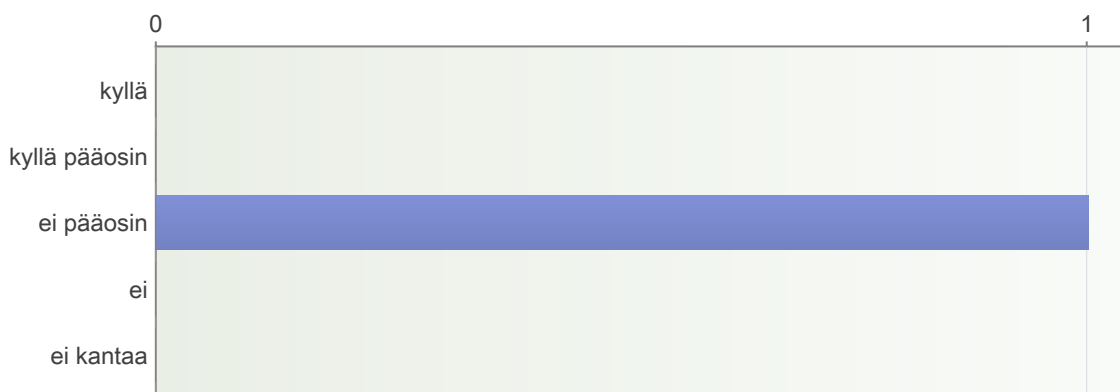
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen yhteydessä annettavat maakunnan liikelaitoksen liikkuvat palvelut parantavat integraatiota, mutta niiden käytännön järjestäminen on ongelmallista. Lakiehdotuksen mukaan tämä ryhmä voi tehdä palvelutarpeen arviointeja sosiaalihuollon osalta, mutta jää epäselväksi tehdäänkö niitä myös muualla liikelaitoksen yksiköissä.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

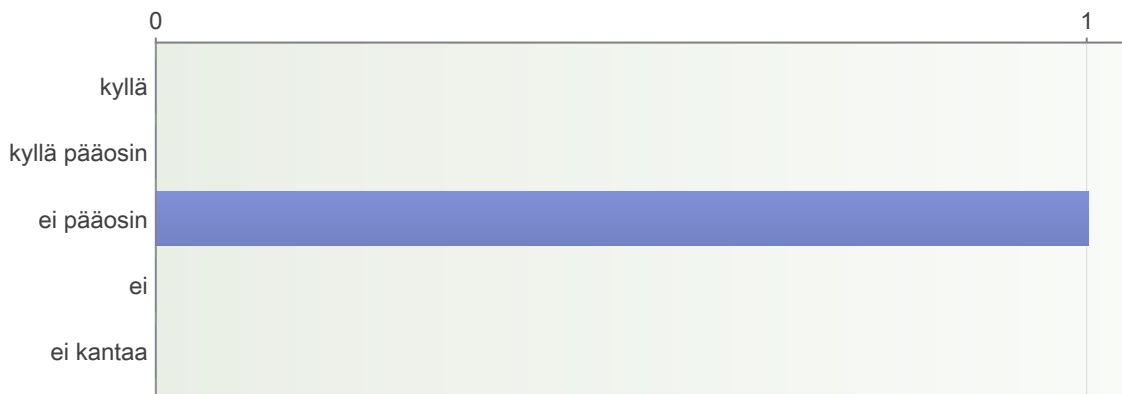
32. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tarkoituksenmukainen valinta edellyttää, että liikelaitosten välillä voi tehdä, ja että valitsija osaa tarjolla olevasta tiedosta tehdä mielekkäitä saatavuus- ja laatuvertailuja.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

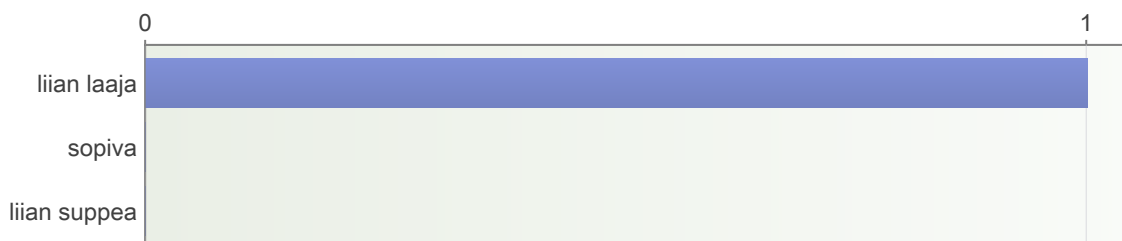
34. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tarkoituksenmukainen valinta edellyttää, että liikelaitosten välillä voi tehdä, ja että valitsija osaa tarjolla olevasta tiedosta tehdä mielekkäitä saatavuus- ja laatuvertailuja.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

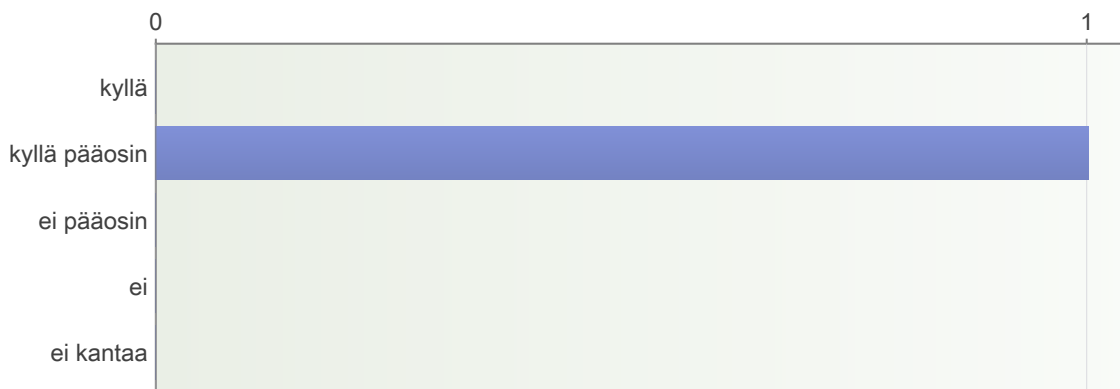
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälää olisi täsmennettävä sellaisen tulkinnan välttämiseksi, että liikelaitoksen on lähtökohtaisesti tarjottava aina asiakasseteli kyseisiin palveluihin.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

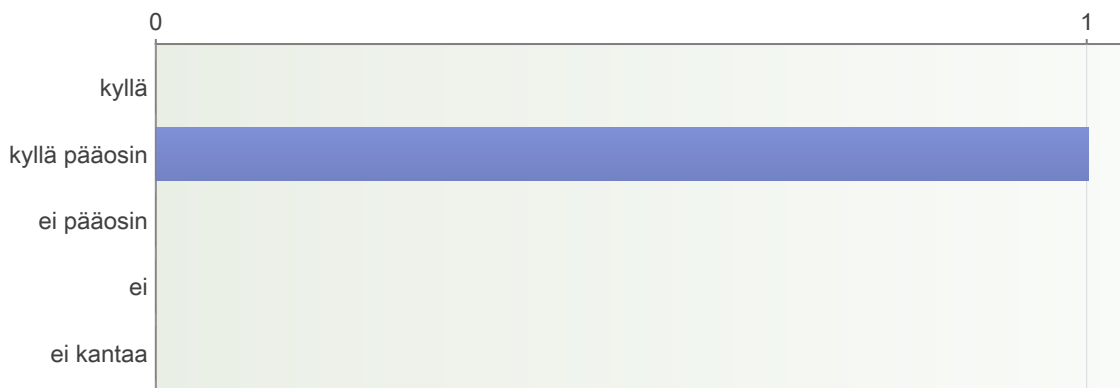
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla on pykälän mukaan riittävät oikeudet päättää asiakasetelien käytöstä. Tulkinta siitä, milloin asiakasetelien käyttö vaarantaa "palvelukokonaisuuksien toimivuuden tai palvelujen kustannustehokkaan järjestämisen", "asiakas- tai potilasturvallisuuden", "maakunnan liikelaitoksen lakisääteisistä tehtävistä suoriutumisen" "osaamisen säilymisen liikelaitoksessa" ja "asiakkaan hoidon kokonaisuuden" aiheuttaa kuitenkin helposti erimielisyyksiä. Vaiheittainen eteneminen suppeammasta laajempaan asiakasetelien käyttöön olisi perusteltua.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

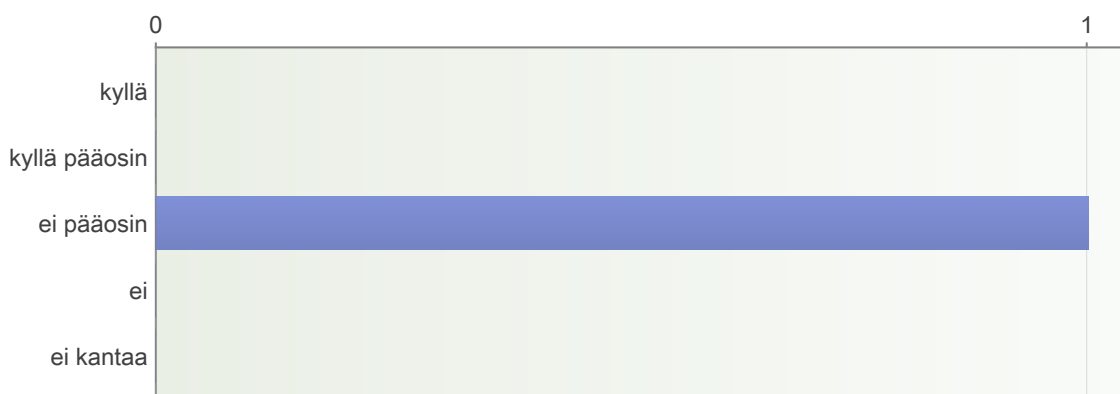
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla on pykälän mukaan riittävät oikeudet päättää asiakaseteleiden käytöstä. Pykälän muotoilu aiheuttaa kuitenkin nyky muodossaan epäselvyyttä. Laaja erikoissairaanhoidon ulottuva asiakassetelijärjestelmä kannustaisi osin päällekkäisten infrastruktuurien luomiseen ja niiden vaatiman henkilöstön ylläpitämiseen.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

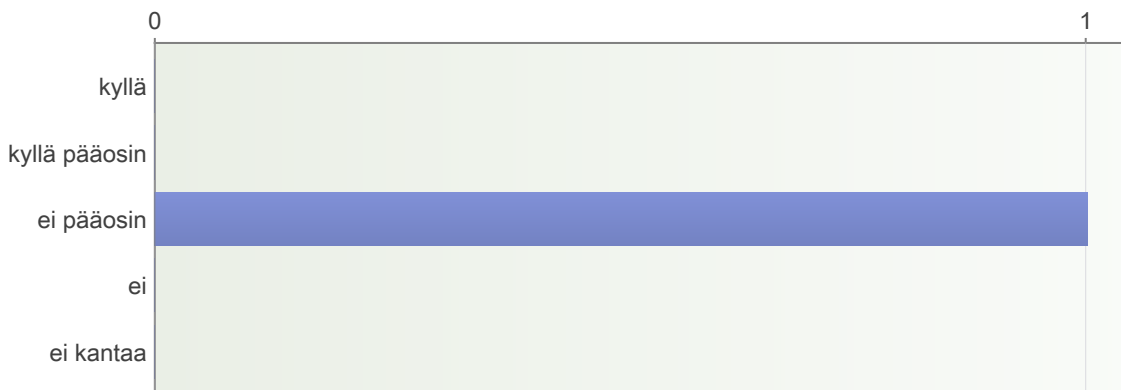
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- 24§ olisi täsmennettävä sellaisen tulkinnan välttämiseksi, että liikelaitoksen on lähtökohtaisesti tarjottava aina asiakasseteli kyseisiin palveluihin.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla on pykälän mukaan riittävät oikeudet päättää asiakaseteleiden käytöstä. 24§ olisi täsmennettävä sellaisen tulkinnan välttämiseksi, että liikelaitoksen on lähtökohtaisesti tarjottava aina asiakasseteli kyseisiin palveluihin.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

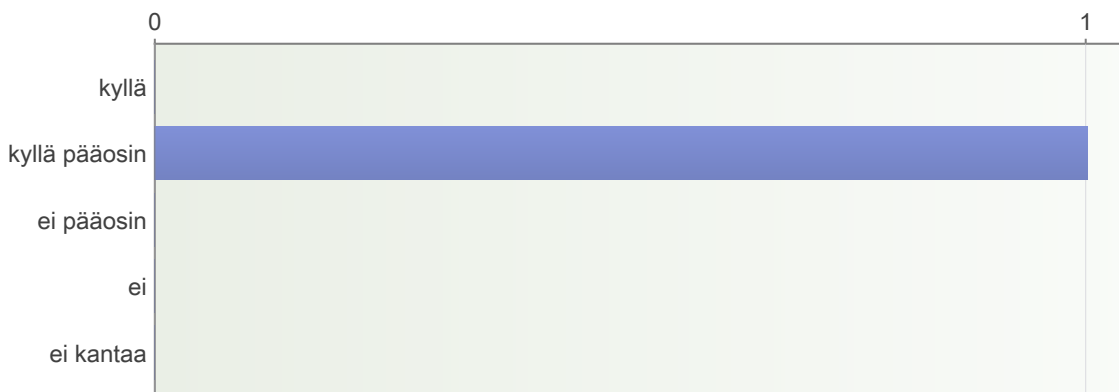
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla tulisi olla oikeus valita myös maakunnan liikelaitoksen tuottamia palveluja osana henkilökohtaisen budjetin käyttöä. Asiakkaalla pitäisi olla mahdollisuus käyttää henkilökohtaista budjettia ”osamaksuna” kattavampien palvelujen hankintaan.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

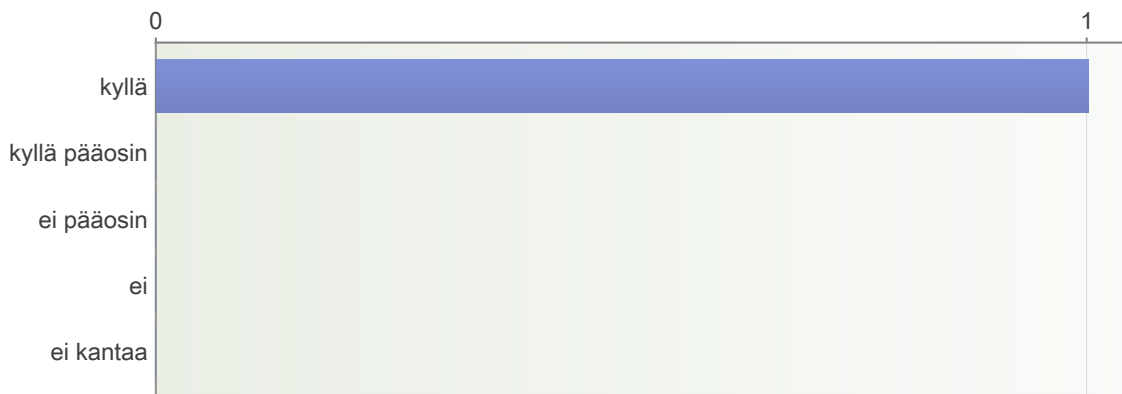
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole selvää, millaisille asiakkaille sote-keskus tekee asiakassuunnitelman ja päivittää sitä, jos maakunnan palveluja ei tarvita. Jos maakunnan palveluja tarvitaan, niin maakunnalla on vastuu palvelutarpeen arvioinnista ja asiakassuunnitelmasta myös suoran valinnan palvelujen osalta, jos se on asiakkaan palvelutarve huomioon ottaen perusteltua. Maakunnan liikelaitoksen tekemä palvelutarpeen arviointi ja asiakassuunnitelma sitovat sosiaali- ja terveystieteiden keskuksista ja suunhoidon yksikköä.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Ei vastauksia.

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

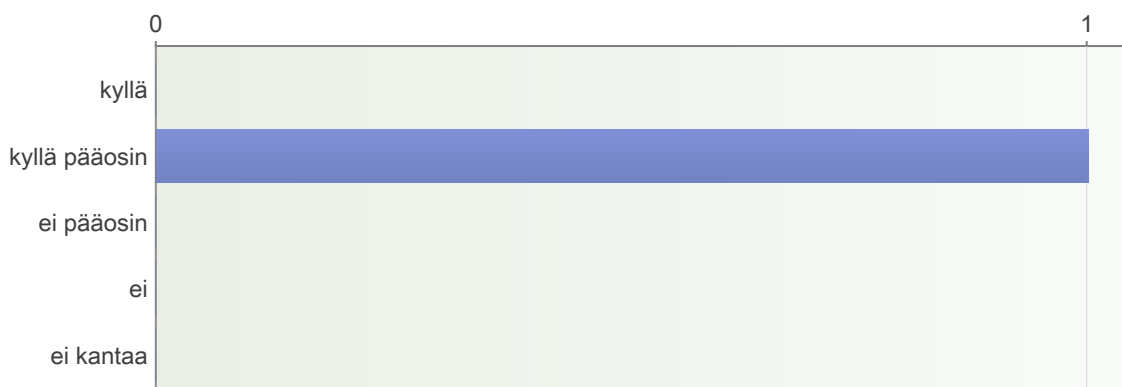
Ei vastauksia.

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

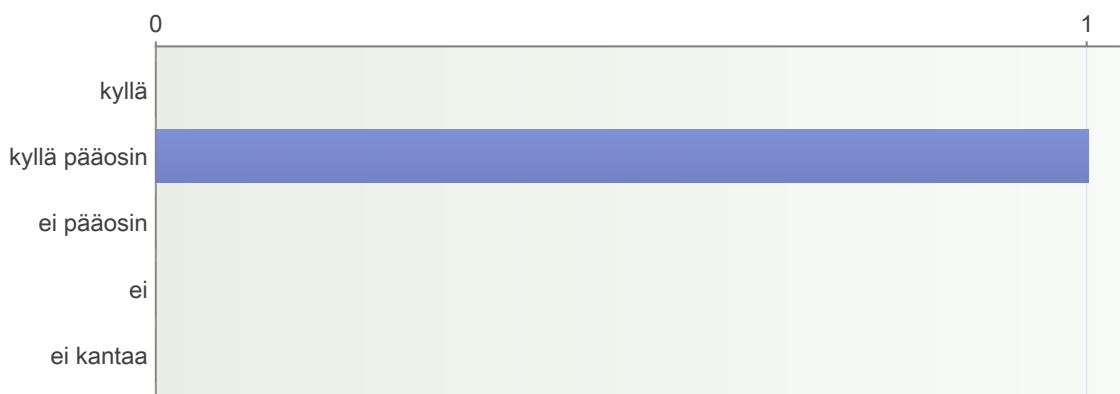
Vastaajien määrä: 1

- 59§ mukainen palveluntuottajan tiedonantovelvoite on epämääräinen. Annettava tietosisältö on standardoitava ja on täsmennettävä esimerkiksi se, mitä tarkoitetaan annettujen palveluiden vaikutuksilla.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

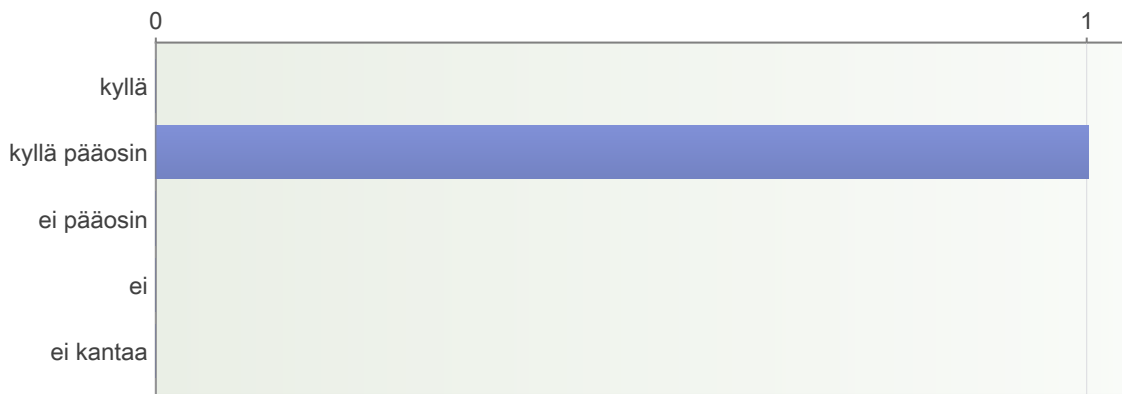
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kiinteän maksun osuuden suureneminen lisää kustannuskuria, mutta myös kermankuorinnan ja alihoidon riskiä. Laajojen palvelutarpeiden asiakkaiden siirtyminen maakunnan vastuulle vähentää sote-keskusten riskejä. Kapitaatiomaksuun vaikuttavien tarvetekijöiden hinnoittelua tulee tarkistaa määräajoin

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

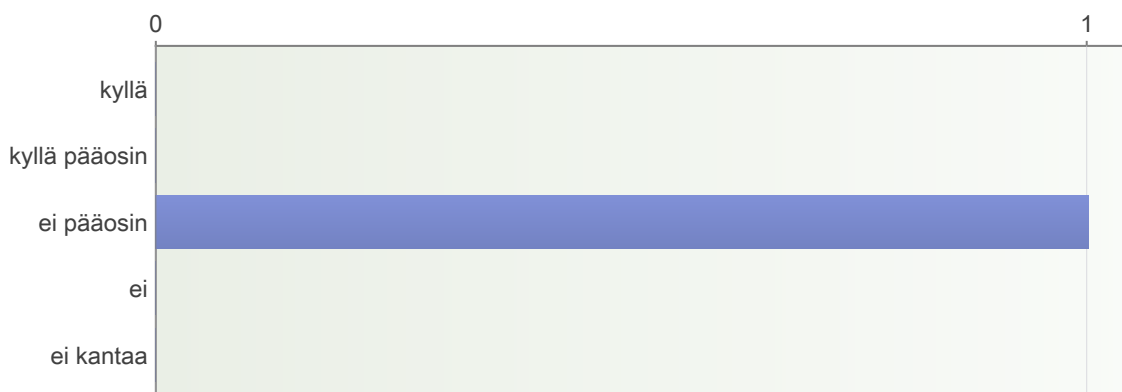
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laki antaa maakunnalle varsin laajat mahdollisuudet päättää korvausperusteista 1/3 osalta. Ongelmaksi saattaa tulla riittävän kustannustiedon ja asiantuntemuksen puuttuminen kannustejärjestelmiä rakennettaessa.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

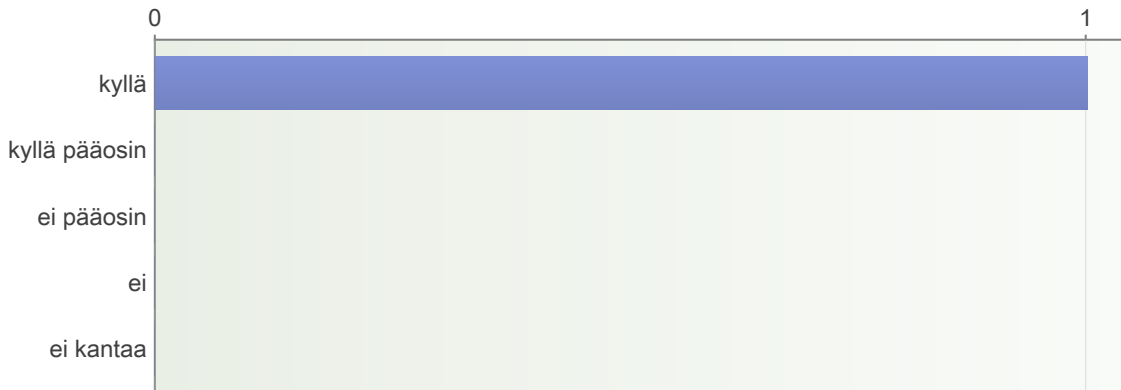
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen vaikutusarviointi kuvaa toimintaedellytysten eroja, kuten raportointivelvoitteita ja konkurssiriskiä. Listautumis-, hyväksymis- ja sopimusmenettelyt koskevat vain yksityisiä tuottajia. Myös verokohtelu on erilainen yksityisten ja maakunnallisten tuottajien kohdalla.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

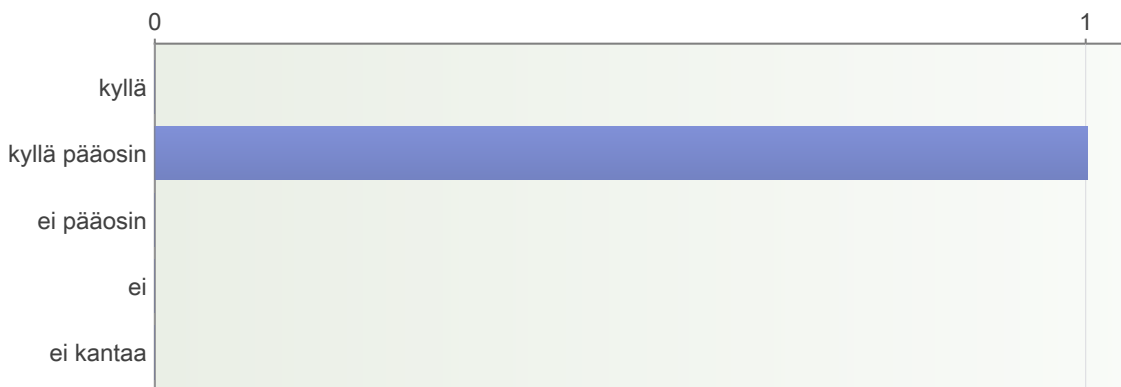

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

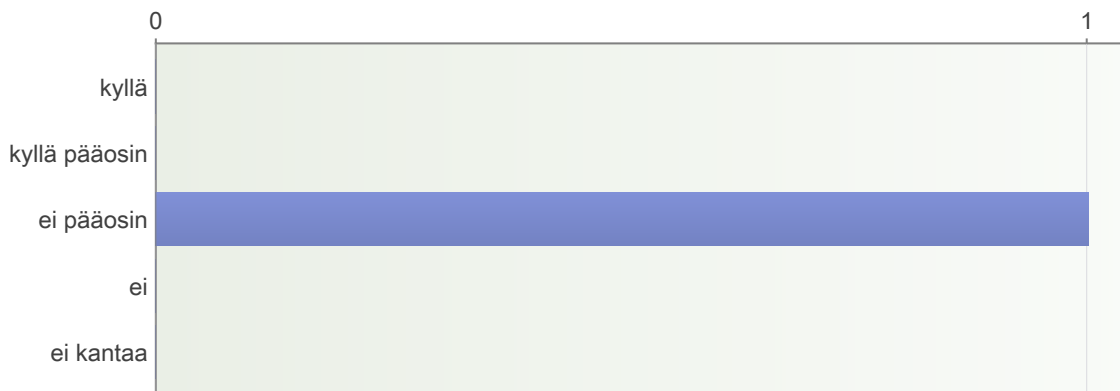
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei ole selvää millä perusteilla valintaa tekemätön asiakas ohjataan jonkin julkisen sote-keskuksen asiakkaaksi kahden vuoden siirtymäajan aikana. On myös jossakin määrin epäselvää mitä tarkoittaa parhaiten saavutettavissa oleva sote-keskus, johon asiakas ohjataan kahden vuoden jälkeen. On todennäköistä, että uudelleen allokoitavia asiakkaita on paljon kahden vuoden jälkeen. Silloin pakko ottaa asiakas vastaan kapasiteetista riippumatta aiheuttaa turhaa kapasiteetin varaamista siltä varalta, että asiakkaita on tulossa odotettua enemmän.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

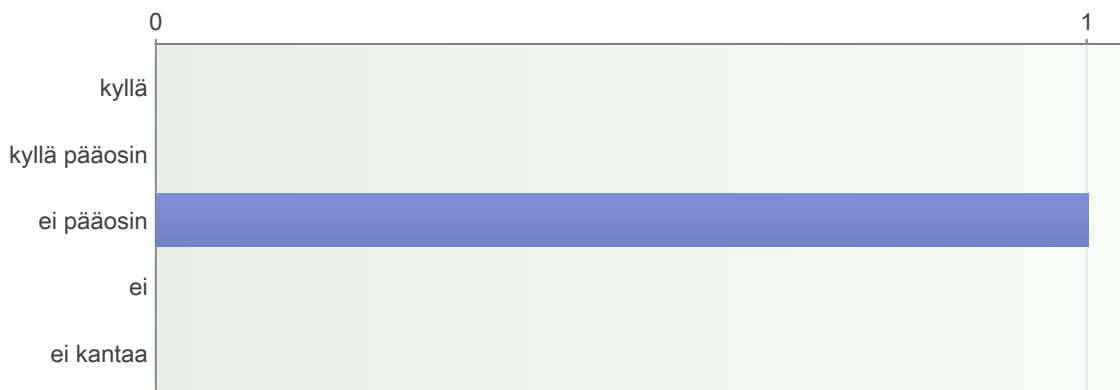
68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On todennäköistä, että nykyisin omalla rahoituksella suunsa hoidattavat ihmiset siirtyvät suuressa määrin julkisen rahoituksen palveluihin. Jos kuitenkin valtakunnalliset korvauserusteet jäävät alhaisiksi nykyisiin hintoihin verrattuna, yksityinen tarjonta voi ainakin aluksi jäädä vähäiseksi ja hoidon saatavuus heikentyä.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

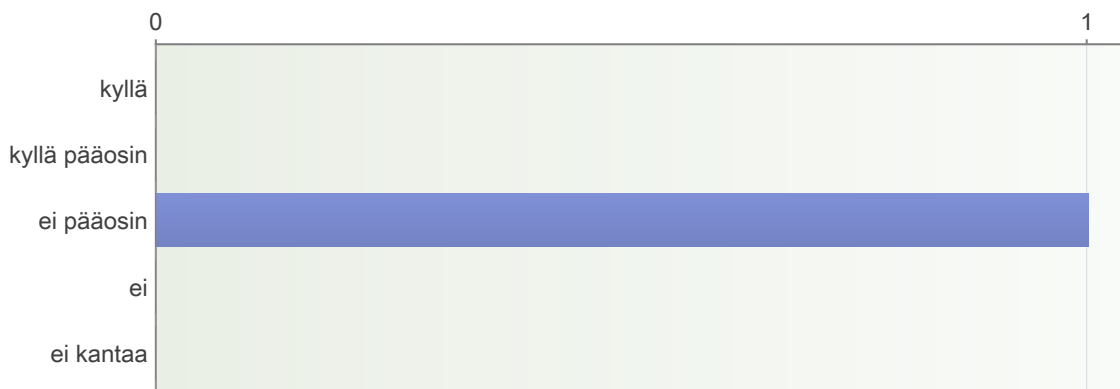
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kilpailuun kuuluu, että lakiesityksillä ei turvata yksityisten tai julkisten sote-keskusten toimintaedellytyksiä. Luovaa tuhoa ei pidä estää myöskään sote-palveluissa, kunhan pidetään huoli palvelujen tarjonnan saatavuudesta. Eri asiakasryhmien kustannusten mahdollisimman tarkka jäljittely kapitaatiomaksuissa antaa aitojen hintojen puuttuessa riittävän signaalin toiminnan kannattavuudesta. Korvausten suuruutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös pääomakustannukset. Tuottajat kohtaavat sitä suurempaa epävarmuutta menoista, mitä heikommin kapitaatiomaksu jäljittelee oikeita kustannusriskejä. Toiminnan riskipitoisuus heijastuu oman pääoma tuottovaatimukseen.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

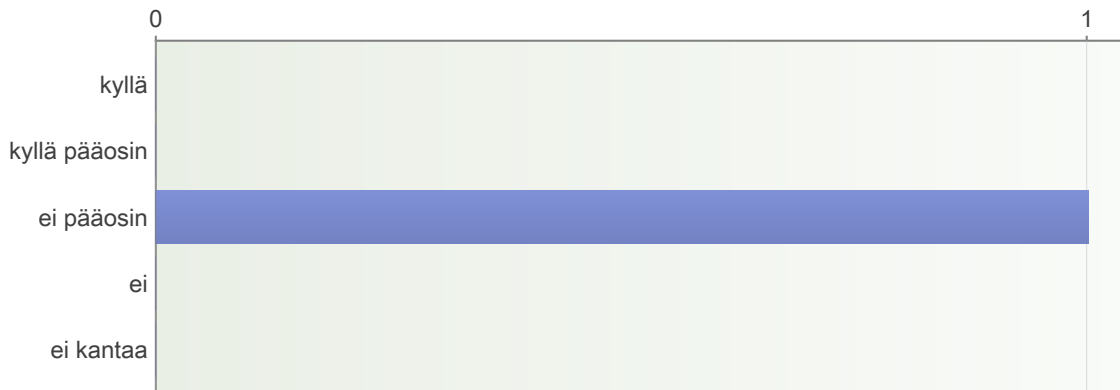
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suurilla tuottajilla, kuten suurimmilla yrityksillä ja maakunnan liikelaitoksilla liiketoiminnan riskit ovat pienemmät laajemman asiakaspohjan vuoksi. Lisäksi toiminnassa on kiinteitä kustannuksia ja muita skaalautuvia tuottavia elementtejä. Kun subjektiivinen oikeus maksuseteliin poistettiin lakiesityksestä, pienten palveluntarjoajien tilanne heikkeni. Henkilökohtaisen budjetin laaja käyttö edistäisi pienten yritysten toimintaedellytyksiä

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistusta ei voi arvioida kattavasti tietämättä sitä, miten maakunnat tulevat käyttämään laajaa päätösvaltaansa palvelujen järjestämisessä ja tuottajien palkitsemisessa. Tiedossa olevilta osin vaikutusarviot ovat oikeat.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Ei mitenkään.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Esitysluonnos antaa maakunnille paljon pelivaraa tuotannon järjestämiseksi ja tuottajien palkitsemiseksi. Peruspalvelujen valinnanvapaus on välttämätön osa uudistusta, jo pelkästään EU:n potilasdirektiivin takia, mutta myös palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja laatua parantavana tekijänä. Asiakassetelien saaminen leikkaushoitoa varten ei voi olla subjektiivinen oikeus ja maakunnalla on oltava valtuudet ohjata sen käyttöä. Toisaalta maakuntaa pitää velvoittaa leikkausjonojen pitämiseen lyhyinä ja asiakassetelien käyttöön silloin kun se ei vaaranna maakunnan sairaalapalveluja.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.